

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.252/9/2024.

A tanács tagjai: Pulainé Dr. Horváth Hajnalka közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke,
Bankóné Nagy Helga közbeszerzési biztos, Dr. Peleskey Viktória közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium
(Budapest, Akadémia utca 3.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Szolnoki István kamarai jogtanácsos

Az ajánlatkérő: Bátaszék Város Önkormányzata
(Bátaszék, Szabadság u. 4.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Bakó Zoltán ügyvéd
(Tamási, Szabadság utca 79.)

A közbeszerzés tárgya, értéke: Kanizsai Dorottya Á.I. energetikai korszerűsítése,
92.213.984.-Ft

Az eljárás EKR azonosítószáma: EKR000760542021

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T–ot.

A Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés tekintetében jogsértés hiányát állapítja meg.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya. A jogi képviselővel eljáró fél, illetve a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet kizárólag elektronikus úton nyújthatja be a keresetet.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. A hivatalbóli kezdeményező jogelődje támogatóként a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretén belül TOP-3.2.1-16 számú, „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése” tárgyú felhívást tett közzé, melyre a kedvezményezett ajánlatkérő támogatási kérelmet nyújtott be.

2. A támogatási szerződés 2020. szeptember 24-én lépett hatályba, a projekt célja a Bátaszéki Kanizsai Dorottya Általános Iskola B és C épületszárnyának energetikai korszerűsítése, melyre az ajánlatkérő 92.213.984.- forint támogatási összeget kapott.

3. Az ajánlatkérő a „Kanizsai Dorottya Á. I. energetikai korszerűsítése” címmel a Kbt. 112. § (1) bekezdésének b) pontja szerint építési beruházás tárgyú közbeszerzési eljárást indított 2021. 07. 12. napján.

A felhívás releváns részei:

„II.2.4) A közbeszerzés mennyisége:

„A Bátaszéki Kanizsai Dorottya Általános Iskola B és C épületének energetikai korszerűsítése” TOP-3.2.1-16-TL1-2019-00026 azonosító számú projekt keretében

Rövid műszaki tartalom:

A „B” és „C” épületszárny energetikai és a hozzá kapcsolódó akadálymentesítési korszerűsítési munkái kerülnek elvégzésre.

„B” épületszárny energetikai felújítása:

A „B” épületszárny az „A” és a „D” épületszárny között helyezkedik el, azokkal összeépítve, így csak az Északi és a Déli oldali hosszhomlokzata érintett a felújítással. A felújítás során a nyílászárók megmaradnak. A lábazati hőszigetelés készül zártcellás hőszigetelő lemez 12 cm vastagságban. A meglévő falszerkezet utólagos hőszigetelése 12 cm vastag felületkezelt hőszigetelő lemezzel kerül kialakításra.

„C” épületszárny energetikai felújítása:

A lábazati hőszigetelés hőszigetelő lemez 8 cm vastagságban. A meglévő falszerkezet utólagos hőszigetelése 12 cm vastag BAUMIT Grafit Reflex felületkezelt hőszigetelő lemezzel kerül kialakításra.

A lapostetőt át kell vizsgálni, az esetleges károsodásokat fel kell tární és kijavítani. Majd szigeteléssel kell ellátni a kiviteli tervben meghatározott rétegrenddel.

Napelemes rendszer kiépítése:

50 kW-os napelemes rendszer kerül kiépítésre. A „C” épület tanterem és közlekedő feletti lapostetőre kerül a 108 db 480 W-os napelemes rendszer, 51,84 kW teljesítménnyel.

Akadálymentesítés:

Az épület komplex akadálymentesítése korábban megtörtént. A jelenleg projektarányos akadálymentesség kerül kialakításra, melyek az alábbiak:

- az udvarban elhelyezett parkolóhoz vezető udvari kapu távnyitásának megoldása a portáról
- az udvari parkolót és a bejárásokat jelző információs táblák elhelyezése - az akadálymentesítési tervfejezet - szerint a homlokzaton vagy az épület előtti közúti táblán rögzítve

- a „C” épület akadálymentes rámpától az udvari kapu felé vezető befelé lejtő járda újraépítése kifelé lejtéssel kialakítva

- a főbejárati akadálymentes rámpa átalakítása és újraburkolása – az utólagos homlokzati hőszigetelés miatt – a belső oldali kétsoros korlát elbontása ill. a meglévő rámpa újraburkolása az akadálymentes tervfejezetben meghatározott burkolólapppal ill.

- meglévő akadálymentes WC ajtón behúzókar elhelyezése

Napkollektorok áthelyezése: (a pályázatban nem elszámolható feladat)

A meglévő állapotban a lapostetőn 9 db napkollektor van elhelyezve a tetőfelépítményhez közel. Ezek a kollektorok áthelyezésre kerülnek a tetőfelépítmény két oldalára, a keleti oldal felé egy sorban egymás mögött a 3 db, a nyugati oldal felé három sorban a 2 db egymás mellett.”

Az ajánlatkérő tájékoztatja az ajánlattevőket, hogy a kivitelezési munka nem engedélyköteles. A teljes mennyiség részletes meghatározását a felhívás mellékletét képező műszaki dokumentáció tartalmazza.

Az ajánlatok értékelési szempontjánál a legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempontrendszer (Kbt. 76. § (2) bekezdésének c) pontja) került alkalmazásra az alábbi részszerzőpontokkal és súlyszámokkal:

Költség szempont:

1. Ajánlati ár (nettó Ft) súlyszám 7

Minőségi szempont:

2. Többletjótállás vállalása (min. 0 hónap; max 36 hónap) 1

3. Környezetvédelmi intézkedések vállalás (min. 0; max 5 db) 1

4. M2. pont szerinti szakember vonatkozásában építési beruházás kivitelezésében szerzett többlettapasztalat (min. 0 hó; max 36 hó) 1

A felhívás II.2.13) További információ pontjában rögzítésre került: 2./ II.2.5.) Minőségi értékelési szempontok részletezése:

Többletjótállás vállalása (hónap): Ajánlattevő köteles a teljes beruházásra egységes jótállást vállalni. Az Ajánlatkérő előírja a minimum 24 hónap jótállási idő és a kötelező alkalmassági idő, mint szavatossági idő, jogszabályban rögzített minimumának vállalását. Az Ajánlatkérő az előírt 24 hónap feletti, minél magasabb többletjótállást értékeli előnyként. Amennyiben az ajánlattevő többletjótállásra nem tesz megajánlást (0 hónap), úgy az ajánlat 0 pontot kap. A többletjótállás időtartamát hónapokban kell az ajánlatban megadni. Az Ajánlatkérő a 36 hónapot tekinti a maximumnak, az e feletti megajánlások is csak a maximum 100 pontot kapják.”

4. 2021.08.02-ig az ajánlattételi határidő napjáig hét ajánlatot nyújtottak be, melyből öt ajánlatot érvénytelennek nyilvánított az ajánlatkérő, egy ajánlat bírálatára nem került sor.

Az Sz+C Stúdió Építőipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. ajánlatának releváns elemei:

Ajánlati ár (nettó Ft) Nettó 99 618 694.-Ft

Többletjótállás vállalása (hónap) 36 hónap

Környezetvédelmi vállalások (igen válaszok db száma) 5 db

M2. pont szerinti szakember vonatkozásában építési beruházás kivitelezésében szerzett többlettapasztalat (hónap) 36 hónap

5. Az összegezés megküldésére 2021. 09. 03. napján került sor, melynek V.2.7) pontja szerint az érvényes és nyertes ajánlattevő az Sz+C Stúdió Építőipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (továbbiakban: nyertes ajánlattevő).

6. Az összegezés VI.1.10) További információk pontjában az ajánlatkérő rögzítette, hogy „Az ajánlatkérő a felhívásban előírta, hogy a Kbt. 81. § (5) bekezdés alapján az ajánlatok bírálatát a 67.§ (1) bekezdésében foglalt nyilatkozat alapján - az ajánlatok értékelését követően végzi el. Az ajánlatok értékelését követően megállapítható, hogy az értékelési sorrendben a legkedvezőbb ajánlatot az SZ+C STÚDIÓ Kft. (7100 Szekszárd, Tartsay V. u. 30.) ajánlattevő nyújtotta be, így a bírálatra csak ezen ajánlat esetében került sor.

El nem bíralt ajánlat:

SZI-ZA Műszaki Tanácsadó, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. (7100 Szekszárd, Palánki út 11.)

1. Ajánlati ár (nettó Ft) Nettó 89 041 807,- Ft
2. Többletjótállás vállalása (hónap) 0 hónap
3. Környezetvédelmi vállalások (igen válaszok db száma) 5 db
4. M2. pont szerinti szakember vonatkozásában építési beruházás kivitelezésében szerzett többlettapasztalat (hónap) 36 hónap”
7. Az ajánlatkérő és a nyertes ajánlattevő között 2021. 09. 30. napján jött létre a vállalkozási szerződést.
8. Az ajánlatkérő az eljárás eredményéről szóló tájékoztató hirdetményét 2021. 10. 18. napján adta fel.
9. Az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság (EUTAF) mintavételes szabályszerűségi ellenőrzést folytatott le a 2022. december 14. és 2023. május 11. közötti időszak vonatkozásában a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 189. § alapján a projektet érintően.

A hivatalbóli kezdeményezés

10. A 2024. március 14-én indult szabálytalansági eljárás eredményeként a hivatalbóli kezdeményező 2024. május 3. napján benyújtott kezdeményezésében az ajánlatkérő jogsértését állította. A hivatalbóli kezdeményező szerint a többletjótállás vállalásának minőségi értékelési szempontként történő alkalmazása sérti a hatékony és felelős gazdálkodás alapelvét is, mivel olyan értékelési szempont döntötte el a közbeszerzés kimenetelét, amely nem tekinthető kifejezetten minőségi szempontnak, tehát jogszerűen nem volt alkalmazható. Mindezek alapján felmerül a Kbt. 2. § (4) bekezdése, valamint a Kbt. 76. § (2) bekezdésének c) pontja, (3) bekezdésének a) pontja, (6) bekezdésének c) pontja megsértése az ajánlatkérő részéről.
11. Az ajánlatok értékelési szempontjánál a legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempontrendszer (Kbt. 76. § (2) bekezdésének c) pontja) került alkalmazásra a fent rögzített részszerzőpontokkal és súlyszámokkal.
12. A legalacsonyabb összegű ajánlatot a SZI-ZA Műszaki Tanácsadó, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. tette 89.041.807.-Ft + ÁFA ajánlati árral, azonban nem ezen gazdasági szereplő nyerte el a közbeszerzést, hanem a 99.618.694 forint + ÁFA árat megajánló SZ+C STÚDIÓ Kft. Ennek oka az volt, hogy míg előbbi 0 hónap többletjótállást vállalt, addig utóbbi 36 hónapot. A másik két értékelési szempontra mindkét gazdasági szereplő ugyanolyan megajánlást tett.
13. A hivatalbóli kezdeményező szerint általánosságban elmondható, hogy a hosszabb időtartamú jótállás vállalása nagyobb előnyt jelen az ajánlatkérő számára, azonban ez nem jelenti azt, hogy a hosszabb időtartamú jótállás vállalása értékelési szempontként közvetlenül a kivitelezési szerződés teljesítéséhez, az annak során elvégzendő munkák minőségéhez kapcsolódik. A szerződés teljesítésének minőségére nincs kihatással a hosszabb tartamú jótállás, nem ez garantálja a minőséget, hanem a vállalkozási szerződés 5.1. pontja, mely szerint a vállalkozó kötelezi magát arra, hogy műszakilag és minőségileg kifogásolhatatlan kivitelben, a magyar szabványok szerinti kifogástalan minőségben és kifogástalan minőségű anyagok felhasználásával, hiba- és hiánymentesen készíti el a szerződés tárgyát.

14. Az ajánlattételi dokumentáció az egyenértékűség biztosítása érdekében tételesen, név, márka és típus megjelölésével tartalmazta a kivitelezés során felhasználandó anyagokat, melytől egyik ajánlattevő sem tért el. Ezáltal a hosszabb időtartamú jótállás vállalásának nem lehetett olyan hatása, hogy magasabb minőségű anyagok felhasználására ösztönzi az ajánlattevőt a többletpontok szerzése érdekében.

15. A kezdeményező hivatkozott a Közbeszerzési Hatóság útmutatójára a nyertes ajánlattevő kiválasztására szolgáló értékelési szempontrendszer alkalmazásáról (KÉ 2020. évi 60. szám; 2020. március 25.), amely kimondja, hogy a jótállásra vonatkozó értékelési szempont nem tekinthető kifejezetten minőségi szempontnak (10. oldal).

16. A többletjótállás időtartamának értékelési szempontként történő előírása a nem szerződészerű teljesítéshez kapcsolódik, nem az elvárt, megfelelő teljesítéshez. Az elvárható szerződészerű teljesítésre nem gyakorol olyan hatást a többletjótállás, amely minőségi többletkritériumot jelentene, tekintettel arra, hogy a szerződésben vállalt kivitelezési munkák teljeskörű elvégzése azonos a szerződészerű teljesítéssel, így az nem lehet a többletjótállás függvénye, tehát nem jelent minőségi garanciát a többletjótállás.

Az ajánlatkérő észrevétele

17. Az ajánlatkérő észrevételében kérte, hogy a Döntőbizottság a kezdeményezés tekintetében állapítsa meg a jogsértés hiányát.

Az ajánlatkérő nem értett egyet a kezdeményező azon érvelésével, hogy a hosszabb időtartamú jótállás nem kapcsolódik közvetlenül a kivitelezési szerződés teljesítéséhez, az annak során elvégzendő munkák minőségéhez. A szerződés teljesítésének minőségére kihatással van a hosszabb tartamú jótállás, ugyanis ez garantálja azt a minőséget, amelyért a vállalkozó felelősséget vállal. A vállalkozási szerződés 5.1. pontjában előírt kötelezettség („műszakilag és minőségileg kifogásolhatatlan kivitelben, a magyar szabványok szerinti kifogástalan minőségben és kifogástalan minőségű anyagok felhasználásával, hiba- és hiánymentesen készíti el a szerződés tárgyát”) mellett a jótállási idő az, ami egy adott cég minőségi teljesítésének fokmérője lehet.

Tény, hogy a közbeszerzési dokumentumok tartalmazták a kivitelezés során felhasználandó anyagokat, azonban az építési beruházás több egy építőanyag – vásárlásnál. Az építési beruházások megvalósítása során nemcsak abból áll a vállalkozó kivitelezési tevékenysége, hogy „mit” épít be, hanem az is minőségi kérdés, hogy azokat „hogyan” építi be. Ahogyan az építési beruházások költségvetései is megbontásra kerülnek anyag- („mit”) és (munka)díjtételekre („hogyan”), úgy a vállalkozó kivitelezési tevékenységének is ugyanolyan fontos része, hogy az előírt építési beruházást „hogyan”, milyen minőségben valósítja meg.

A hosszabb időtartamú jótállási kötelezettségvállalás olyan felelős vállalkozói magatartást eredményez, amivel a szerződés alapján magasabb minőséget ér el a megrendelő. A hosszabb időtartamú jótállási kötelezettségvállalás nemcsak a magasabb minőségű anyagok felhasználásával érhető el, hanem arra is ösztönzi (indirekt módon kötelezi is) az ajánlattevőket, hogy a többletpontok szerzése érdekében a kivitelezés során az építési beruházást olyan minőségben valósítsák meg, amely megfelel a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott szakmai és minőségi szempontoknak, továbbá amennyiben tevékenységüket nem olyan minőségben végzik, akkor a jótállási idő alatt olyan javítási

kötelezettség terheli a kivitelezőt, amelyért mind szakmai, mind pénzügyi szempontból neki kell helyállnia.

18. Az ajánlatkérő szerint nem helytálló az a kezdeményezői kijelentés, hogy az ajánlatkérő nem mutatott be olyan körülményt, ami a többletjótállás vállalását műszakilag indokoltá tette volna. Az ajánlatkérő több alkalommal is, mind az utóellenőrzés során, mind az EUTAF ellenőrzés során és a kezdeményező szabálytalansági eljárásában is kifejtette azon, jelen érdemi észrevételben részletezett indokait, amelyek önmagukban is alátámasztják a többletjótállás vállalásának minőségi értékelési szempontként történő alkalmazását. A többletjótállás vállalásának minőségi értékelési szempontként történő alkalmazása megfelel a hatékony és felelős gazdálkodás alapelveinek, kifejezetten minőségi szempontnak minősül, tehát jogszerűen alkalmazható.

A Kbt. 76. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat kiválasztására törekedni. A Közbeszerzési Hatóság egyedi ügyben kiadott állásfoglalása is megerősíti azt az alapvetést, hogy a „minőségi többlet pedig gazdasági előnyként értelmezhető” és bizonyos tényezők az áron kívül gazdasági előnyt jelenthetnek, mint például a jótállás időtartama. (KÉ+ 2019. novemberi összefoglaló; Kérdések és Válaszok 16. kérdés)

A többletjótállás időtartamának értékelési szempontként történő előírása álláspontja szerint a szerződészerű teljesítéshez, az elvárt, megfelelő teljesítéshez kapcsolódik. A többletjótállás szerződészerű teljesítésére gyakorolt minőségi hatásaival több döntőbizottsági határozat is foglalkozott már, amelyek egyértelműen azt a jogi álláspontot támasztják alá, hogy a jelen közbeszerzési eljárás tárgyában meghatározott szerződéses rendelkezésekkel együtt minőségi többletet jelent a többletjótállás vállalása. Az ajánlatkérő álláspontja alátámasztására hivatkozott a D.582/8/2017. számú, valamint a D.161/14/2021. számú döntőbizottsági határozatokra. Az ajánlatkérő továbbá hivatkozott a Minőségellenőrzési útmutatóra, amely a jótállásra több alkalommal is értékelési részszerzőpontként hivatkozik. Az ajánlatkérő hangsúlyozta a jótállás jelentőségét a szerződések teljesítése során, és álláspontja szerint ezt támasztja alá, hogy a kivitelezésre irányuló építési beruházás esetén a legjobb ár-érték arány, valamint a minőség alapú kiválasztás szempontjának érvényre juttatása érdekében az ajánlati ár az értékelés során legfeljebb 70%-os arányban vehető figyelembe a 322/2015. Korm. rend. alapján. Az uniós támogatásokból megvalósított beruházásokban az ár mellett közel azonos súlyú jelentőséggel bír, hogy az ajánlattevő az általa megajánlott ajánlati árért milyen mértékű konkrét felelősséget vállal a jótállás keretében, az általa megvalósított műszaki tartalom - minőséget, műszaki értéket, funkcionális tulajdonságokat biztosító - megfelelőségét meddig tudja garantálni.

Az ajánlatkérő álláspontja szerint a jótállás (többletjótállás) minőségi értékelési szempontként való alkalmazása megfelel a Kbt. 76. § (2) bekezdés c) pontjának, és műszaki értéként ez is beletartozik a Kbt. 76. § (3) bekezdés a) pontja szerinti rendelkezésekbe. A jótállás tehát, mint értékelési szempont megfelel a Kbt. 76. § (6) bekezdésének, hiszen a szerződés tárgyához közvetlenül kapcsolódik. A Ptk. szerint a jótállás nem szerződést biztosító mellékkötelezettség, hanem hibás teljesítés esetére alkalmazandó jogkövetkezményként kezelendő. Tételes jogi rendelkezésbe nem ütközik a jótállás időtartamának minőségi értékelési szempontként való figyelembevétele.

Ajánlatkérő álláspontja szerint az alábbi szempontok tovább indokolják a jótállás, mint értékelési szemponthoz fűződő különös ajánlatkérői érdeket. A tárgyi beruházás Európai Unió támogatásból valósul meg, így a támogatási forrás hatékony és eredményes

felhasználása érdekében kiemelkedően fontos az ajánlatkérő számára, hogy az ajánlattevő kiemelkedő minőségű munkavégzést garantáljon, amelyet megfelelően tükröz a jótállási időtartam vállalásával. Szintén az Európai Unió támogatási forrás felhasználásából kiindulva az ajánlatkérő különös érdeke a vállalt jótállási időtartam értékelése és az ajánlattevő jótállási időszak alatti rendelkezésre állása, hiszen a projektfenntartási időszakban esetlegesen felmerülő hibák jótállás keretében történő javításának hiánya a projektfenntartást veszélyezteti, ezzel akár a támogatás visszafizetésének kockázata is felmerülhet. A hosszabb időtartamú jótállás vállalása nagyobb előnyt jelent az ajánlatkérő számára, továbbá a közpénzek hatékony felhasználása követelményének megfelel a jótállási idő értékelése. A jótállás időtartamára pedig a nyertes ajánlattevőnek céltartalékot kell képeznie, amelyből finanszírozza a jótállás alatt esetlegesen felmerülő garanciális munkák költségeit, így az ajánlatkérő mentesül a hibás teljesítés esetén elvégzendő munkák saját költségen történő elvégzése alól.

19. Hangsúlyozandó továbbá az is, hogy jótállás esetén a vállalkozót terheli a bizonyítási kötelezettség, hogy a hiba oka a teljesítés után keletkezett, emiatt is fontos, hogy minél hosszabb időtartamot vállaljanak az ajánlattevők, hiszen a jótállás a szavatossághoz képest a bizonyítási teher megfordulásával jóval nagyobb előnyt jelent az ajánlatkérő számára. Ezek alapján jótállási időtartam alatt ilyen javítási munkálatokra nem kell közpénzt fordítani, így a közpénzek hatékony felhasználása követelményének a jótállási idő megfelel.

Az elmúlt években, a Közbeszerzési Értesítőben megjelent, építési beruházások megvalósítására kiírt közbeszerzési eljárások felhívásait tanulmányozva megállapítható, hogy a többletjótállás értékelési részszerzőpontként történő alkalmazása nem egyedülálló, sőt az eljárások közel 95%-ában szerepel ez az értékelési szempont, amelynek elsődleges oka, hogy ez az értékelési szempont objektív, mérhető módon mutatja meg az ajánlatkérők számára, hogy melyik ajánlattevő milyen minőségben és milyen mértékű felelősségvállalással kívánja az adott szerződést teljesíteni.

A fenti indokok, joggyakorlat által tett megállapítások, ellenőrzési útmutatóban található előírások és szerződéses rendelkezések, továbbá a reális piaci és építőipari viszonyok alapján kijelenthető, hogy az építési beruházásokban az ár mellett minőségi értékelési részszerzőpontként nagy jelentőséggel bír, hogy az ajánlattevő az általa megajánlott ajánlati árért milyen mértékű konkrét felelősséget vállal a jótállás keretében, az általa megvalósított műszaki tartalom - minőséget, műszaki értéket, funkcionális tulajdonságokat biztosító - megfeleléséget meddig garantálja.

A többletjótállás vállalásának - 10%-os súlyszámmal való – értékelési részszerzőpontként történő előírása jogszerű volt, megfelelt a Kbt. 76.§ (1)-(3) bekezdéseiben előírtaknak. A többletjótállás vállalásának értékelési részszerzőpontként történő előírása a közbeszerzési dokumentumokban leírtak, valamint az utóellenőrzés során előadottak alapján indokolt volt és arányos súlyszámmal került előírásra, amelynek következtében az ajánlatkérő közbeszerzési eljárásának utóellenőrzése támogató tartalmú tanúsítvánnyal zárult. Az ajánlatkérő a többletjótállás vállalásának értékelési részszerzőpontként történő előírása és az eljárás eredményének megállapítása során nem sértette meg sem a Kbt. 2. § (4) bekezdésében, sem a Kbt. 76. § (2) bekezdésének c) pontjában, (3) bekezdésének a) pontjában, illetve (6) bekezdésének c) pontjában meghatározott jogszabályi rendelkezéseket.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

20. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a kezdeményezéssel érintett közbeszerzési eljárást 2021. július 12. napján indította meg, így a kezdeményezésben foglaltak érdemi elbírálására a Kbt. e napon hatályos anyagi jogi rendelkezéseit kell alkalmazni, míg a jogorvoslati eljárás lefolytatására a kezdeményezés benyújtása idején, azaz a 2024. május 3. napján hatályos Kbt. eljárásjogi rendelkezései az irányadók.

A Döntőbizottság rögzíti, hogy a hivatalbóli kezdeményezés a 2024. március 14. napján megindított szabálytalansági eljáráshoz képest a Kbt. 152. § (2a) bekezdés c) pontjában meghatározott, a kezdeményező részére nyitvaálló határidőn belül, az arra jogosulttól érkezett, ezért azt érdemben vizsgálta.

A hivatalbóli kezdeményező azt kifogásolta, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 76. § (2) bekezdésének c) pontja, (3) bekezdésének a) pontja, (6) bekezdésének c) pontját, továbbá a Kbt. 2. § (4) bekezdését.

21. A Kbt. 76. § (1) Az ajánlatkérő köteles az eljárást megindító felhívásban meghatározni azt a szempontot vagy szempontokat, amelyek alapján a számára – az adott esetben szociális, társadalmi és környezetvédelmi szempontból is – gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot kiválasztja (a továbbiakban: értékelési szempontok).

(2) Értékelési szempontként alkalmazhatóak

a) a legalacsonyabb ár,

b) a legalacsonyabb költség, amelyet az ajánlatkérő által meghatározott költséghatékonysági módszer alkalmazásával kell kiszámítani, vagy

c) a legjobb ár-érték arányt megjelenítő olyan – különösen minőségi, környezetvédelmi, szociális – szempontok, amelyek között az ár vagy költség is szerepel.

(3) A legjobb ár-érték arányt megjelenítő értékelési szempontok vonatkozhatnak különösen az alábbiakra:

a) minőség, műszaki érték, esztétikai és funkcionális tulajdonságok, valamennyi felhasználó számára való hozzáférhetőség, hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazása és egyéb szociális, környezetvédelmi és innovatív tulajdonságok, forgalmazási feltételek, vevőszolgálat és műszaki segítségnyújtás, pótalkatrészek biztosítása, készletbiztonság, a teljesítés időpontja, időszaka;

b) a szerződés teljesítésében részt vevő személyi állomány szervezettsége, képzettsége és tapasztalata, ha a személyzet minősége jelentős hatással lehet a szerződés teljesítésének színvonalára.

A Kbt. 76. § (6) bekezdése alapján az értékelési szempontoknak az alábbi követelményeknek kell megfelelniük:

a) a szerződés tárgyához kell kapcsolódniuk;

b) nem biztosíthatnak önkényes döntési lehetőséget az ajánlatkérőnek, hanem mennyiségi vagy szakmai szempontok alapján értékelhető tényezőkön kell alapulniuk;

c) biztosítaniuk kell a 2. § (1)–(5) bekezdésében foglalt alapelvek betartását;

d) az értékelési szempontok körében nem értékelhető az ajánlattevő szerződés teljesítéséhez szükséges alkalmassága. A (3) bekezdés b) pontjában foglaltak értékelése esetén, ha az eljárásban e körülményekhez alkalmassági feltétel is kapcsolódik, egyértelműen el kell különíteni, hogy mely feltételek képezik a teljesítéshez minimálisan szükséges elvárást (alkalmassági követelmény), és melyek jelentik ezen felül az értékeléskor figyelembe vett tényezőket;

e) nem eredményezhetik ugyanazon ajánlati tartalmi elem többszöri értékelését.

(7) A (6) bekezdés a) pontjának megfelelően az értékelési szempontok akkor tekintendők a szerződés tárgyához kapcsolódónak, ha azok az adott szerződés alapján megvalósítandó építési beruházáshoz, szállítandó áruhoz vagy nyújtandó szolgáltatáshoz bármely módon és azok életciklusának bármely szakaszában kapcsolódhatnak, ideértve azokat a tényezőket is, amelyek

a) az adott építési beruházás, áru vagy szolgáltatás előállítása, nyújtása vagy a vele való kereskedés konkrét folyamatához kapcsolódnak; vagy

b) az adott építési beruházás, áru vagy szolgáltatás életciklusának valamely másik szakaszában megvalósuló valamely folyamathoz kapcsolódnak;

még akkor is, ha ezek érdemben nem határozzák meg az építési beruházás, áru vagy szolgáltatás végeredményének tulajdonságait.

22. Az ajánlatkérő által meghatározott értékelési részszerzőpontot, a többletjótállás időtartamát és annak részletezését a felhívás II.2.13. pontja tartalmazta, mely szerint az ajánlattevő köteles a teljes beruházásra egységes jótállást vállalni akként, hogy az ajánlatkérő előírta a minimum 24 hónap jótállási idő és a kötelező alkalmassági idő, mint szavatossági idő, jogszabályban rögzített minimumának vállalását. Az ajánlatkérő az előírt 24 hónap feletti, minél magasabb többletjótállást értékeli előnyként. A nyertes ajánlattevő a 24 hónap felett továbbá 36 hónap többletjótállást vállalt, míg az értékelésre nem került ajánlatban a 24 hónapon felül az ajánlattevő nem vállalt további jótállási időt.

A hivatalbóli kezdeményező érvelésében hivatkozott a Közbeszerzési Hatóságnak a nyertes ajánlattevő kiválasztására szolgáló értékelési szempontrendszer alkalmazásáról szóló útmutatójára, valamint arra, hogy az ajánlatkérő előírta a kivitelezés során felhasználható anyagokat is, ezáltal a hosszabb időtartamú jótállás vállalásának nem lehetett olyan hatása, hogy magasabb minőségű anyagok felhasználására ösztönzi az ajánlattevőt a többletpontok szerzése érdekében. Álláspontja szerint az ajánlatkérő nem mutatott be olyan körülményt, ami a többletjótállás vállalását műszakilag indokoltá tette volna.

23. A jótállás minőségi értékelési szempontként alkalmazását sem a Kbt. 76. §-a, sem az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet releváns 24. §-a nem tiltja, így az jogszerűnek minősül, amennyiben megfelel a Kbt. értékelési szempontok előírására vonatkozó követelményeinek. Továbbá sem a Kbt., sem más jogszabály nem tartalmaz olyan rendelkezést, ami arra vonatkozna, hogy a jótálláshoz rendelt súlysúly arányának miként kellene igazodnia a többi értékelési szempont tekintetében meghatározott súlysúlyhoz.

Önmagában az a hivatkozás tehát, hogy a jótállásra vonatkozó értékelési szempontok nem tekinthetők kifejezetten minőségi szempontoknak és a többlet jótállás vállalása nem a teljesítés minőségét javítja, nem alapozza meg az ajánlatkérő jogsértését. Nem sérült a Kbt. 76. § (2) bekezdés c) pontja, mert a 24 hónap kötelezően vállalandó jótálláson felüli legfeljebb 36 hónap jótállás vállalása jelen esetben minőségi garanciát jelenthet a szerződés szerű teljesítésre, mivel a teljesítésnek olyan minőségi műszaki szempontoknak kell megfelelnie, amely a hibamentes hosszútávú rendelkezésre állást biztosítja. Ehhez a többletjótállás vállalása hozzájárulhat, mert erősíti az ajánlattevő törekvését a szerződés szerű teljesítésen túl olyan kivitelezés megvalósítására, amely hosszútávon garantálja a megfelelő teljesítést. A kezdeményező a Kbt. 76. § (3) bekezdésének a) pontja megsértését jelölte meg, mint megsértett jogszabályi rendelkezést, ugyanakkor a Kbt. 76. § (3) bekezdése a különösen

figyelembe vehető értékelési szempontokat sorolja fel, a taxáció nem zárt, az ajánlatkérőnek lehetősége van más, a legjobb ár-érték arányt megjelenítő egyéb értékelési szempont alkalmazására, ha az egyébként az arra vonatkozó általános szabályoknak és a közbeszerzés alapelveinek megfelel.

A tárgyi beszerzés esetében a többletjótállás időtartamának értékelési szempontként történő bevonása hozzájárulhat a teljesítés minőségéhez. A beszerzés tárgyát képező építési beruházás esetében a hosszabb időtartamú jótállás vállalása arányosan a kivitelezés minőségének növelése irányába hat. A jótállás időtartama a kivitelezés minőségével összefüggésben van, a magasabb jótállási idő vállalásával a kivitelezőnek érdeke a magas minőségi szinten való teljesítés, különösen, ha a jótállás időtartamára biztosítékot is le kell tennie.

24. A Döntőbizottság a közbeszerzési dokumentumok vizsgálata alapján megállapította továbbá, hogy a tárgyi esetben az ajánlatkérő összetett értékelési szempontrendszerrel dolgozott ki. A legmagasabb súlyszámú (7) ajánlati ár mellett a szakemberek többlettapasztalatát (1) és a többletjótállás (1) időtartamát, valamint környezetvédelmi intézkedések vállalását (1) is értékelte, mely szempontok egymáshoz képest és összességében is arányosak, nem torzítják az ajánlatok értékelését, az ajánlattevők közötti versenyt. A Döntőbizottság álláspontja szerint jelen esetben a többletjótállás olyan objektív szempont, ami megfelelően szolgálja az ajánlatok összehasonlíthatóságát, alkalmas a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat kiválasztására (Kbt. 76. § (1) bekezdés).

A Döntőbizottság álláspontja szerint a jogsértés megállapításának alátámasztásaként önmagában nem fogadható el az un. audit tapasztalatok megállapításaira, valamint az útmutatókra történő hivatkozás. Jogsértés megállapítására akkor kerülhet sor, ha a jogsértő eljárási cselekmény, magatartás, döntés, vagy mulasztás a Kbt.-ben, vagy a Kbt. valamely végrehajtási rendeletében szereplő jogszabályba ütközik, melynek alátámasztásaként a konkrét eljárás vonatkozásában a releváns adatokra és tényekre szükséges hivatkozni, általános jellegű megállapítások a konkrét, adott ügyben esetlegesen megvalósuló jogsértést nem támasztják alá.

25. A hivatalbóli kezdeményező nem mutatott be olyan körülményt, nem hozott fel olyan konkrét indokot, amely a többletjótállás, mint értékelési részszerzőpont alkalmazását jelen esetben kizárhatná, a Döntőbizottság álláspontja szerint az ajánlatkérő által felhozott indokok azonban megfelelő alátámasztást adják az alkalmazott értékelési szempontnak. A Döntőbizottság fentiekben kifejtett álláspontja szerint a vitatott értékelési részszerzőpont nem sértette a Kbt. 2. § (4) bekezdését sem.

26. Mindezek alapján a Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezésben foglaltakat nem találta alaposnak, az ajánlatkérő a kezdeményezésben megjelölt okból a Kbt. 76. § (2) bekezdésének c) pontját, a Kbt. 76. § (3) bekezdésének a) pontját és a Kbt. 76. § (6) bekezdésének c) pontját, továbbá a Kbt. 2. § (4) bekezdésében foglaltakat nem sértette meg.

A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a hivatalbóli kezdeményezés tekintetében a Kbt. 165. § (2) bekezdés b) pontja alapján jogsértés hiányát állapította meg.

A Döntőbizottság a költségek viseléséről a Kbt. 145. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 125. § (1) bekezdés szerint rendelkezett.

A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy a jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdése a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2024. augusztus 14.

Pulainé Dr. Horváth Hajnalka sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Bankóné Nagy Helga sk
közbeszerzési biztos

Dr. Peleskey Viktória sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják kizárólag elektronikus úton:

1. Hivatalbóli kezdeményező képviselője
2. Ajánlatkérő képviselője